

Соціалізація іноземних студентів у інонаціональному середовищі – це, перш за все, лінгвістична та психологічна адаптація. Саме вони створюють фундамент, на якому можуть бути засвоєні цінності професії та надбання нової культури. Негативне та неприязне ставлення до іншої культури знижує ефект засвоєння цінностей професійних. Тому, крім ретельної лінгвістичної підготовки, виші мали б приділяти велику увагу якомога тіснішому зближенню іноземних та українських студентів, взаємному збагаченню різних культур. Іноземців необхідно залучати до активної участі у громадському і культурному житті навчального закладу: до діяльності в студентських об'єднаннях і клубах, художній самодіяльності, волонтерському русі, спортивних змаганнях, студентському самоврядуванні, як безпосередньо, так і через свої земляцтва. Фундаментом виховної роботи педагогічного колективу та адміністрації повинна бути глибока повага до національної гідності іноземних громадян, національної свідомості, їхніх релігійних почуттів, особливостей традицій та культури. Наприклад, відзначати свята державного значення країн Африки чи Таджикистану. Ставитись із повагою до релігійних свят іноземців, надавати можливість їх відзначати.

Педагогічний колектив та адміністрація ВНЗ мають докладати максимум зусиль щодо ґрунтовного знайомства іноземної молоді з історією України, культурою та духовністю, виховання почуттів поваги і любові до країни в якій вони навчаються. Наприклад, проводити для іноземців різні семінари на задану тематику спільно з українськими студентами.

Важливим досвідом подолання лінгвістичного бар'єру для іноземних студентів може стати запровадження екскурсій та екскурсійних турів нашим краєм, що допоможе іноземним студентам пізнати всю красу України та її національні традиції.

Згадані фактори допоможуть налагодити добрі стосунки між студентами інших національностей, виховати повагу до народу та країни, у якій вони навчаються, дасть можливість іноземцям виробити певні правила поведінки, що загальноприйняті в нашій державі, а це у свою чергу зменшить тенденції ксенофобії та расизму, а також конфліктів у студентському середовищі на міжнаціональному та релігійному ґрунті.

УДК 378.011

Тетяна Винник

Тернопільський національний технічний університет імені Івана Пулюя, Україна

СОЦІАЛЬНА ФАСИЛІТАЦІЯ ІНОЗЕМНИХ СТУДЕНТІВ

Tetyana Vynnyk

Ternopil Ivan Puluj National Technical University, Ukraine

SOCIAL FACILITATION OF FOREIGN STUDENTS

Інтернаціоналізація сучасного освітнього простору актуалізує проблему адаптації іноземних студентів до навчання в умовах вищої школи іншої

держави. Як свідчить статистика, приблизно двоє зі ста тих, хто навчається у вищих навчальних закладах у світовому масштабі, є іноземними студентами. Найбільший контингент іноземних здобувачів освіти у США, Канаді, Австралії, Франції, Німеччині, Великобританії. До України щорічно на навчання приїздить понад 40 тис. студентів з різних країн світу. Зважаючи на перманентну тенденцію до зближення держав і націй, зокрема, у освітньому контексті, слід зазначити, що залучення студентів з-за кордону у нове культурно-навчальне середовище потребує налагодження комунікативних зв'язків як шляхом виконання вимог системи освіти іншої країни, так і дотримання соціокультурних умов. Ефективним способом адаптації іноземних студентів до умов життя в іншій країні, на нашу думку, є соціальна фасилітація.

Фасилітація (від англ. facilitate – допомагати, полегшувати, сприяти) – це організація процесу колективного вирішення проблем у групі, керованій фасилітатором (ведучим, головуючим, а у ВНЗ – куратором, деканом). Соціальна фасилітація – посилення енергії, підвищення активності, домінуючих реакцій індивіда, полегшення його діяльності в присутності групи (разом краще!). Уперше це явище було виявлено французьким науковцем Ш. Фере наприкінці XIX ст., а науково зафіксовано – в дослідженнях американського психолога Н. Триплетта (США, 1898), який, спостерігаючи за велосипедистами, встановив зростання швидкості їх руху у присутності інших учасників велозмагань, детерміноване, на думку науковця, зокрема, такими факторами як очікування оцінки та конкуренція. Завданням соціальної фасилітації власне в освітньому процесі є активізація навчальної роботи студентів внаслідок посилення у них домінуючих реакцій – експресивності мови, висловлювання власної точки зору, виникнення асоціацій, генерування критичних ідей.

Таким чином, вважаємо, що адаптація іноземних студентів до незнайомого оточення, менталітету, культури, світобачення, звичаїв та традицій можлива шляхом такого психологічного феномену як соціальна фасилітація, що, в свою чергу, передбачає ефективну організацію міжособистісного спілкування іншомовних студентів в академічній групі, гуртожитках, на відкритих заходах у ВНЗ, комунікації з викладачами як на заняттях, так і за межами університету (під час екскурсій, відвідання музеїв, театрів, тематичних вечорів, днів національної культури тощо). Такий підхід, на нашу думку, сприятиме не лише активізації навчання, а й слугуватиме приводом для удосконалення іноземними студентами комунікативних вмінь та навичок через діалог із присутніми на заняттях «сторонніми» людьми – носіями мови та культури.

УДК 796.015.132-057.875

Ігор Казмірчук

Тернопільський національний технічний університет імені Івана Пулюя, Україна

**ФІЗИЧНА КУЛЬТУРА ЯК ОРГАНІЗАЦІЙНО-ВИХОВНИЙ
ФАКТОР АДАПТАЦІЇ ІНОЗЕМНИХ СТУДЕНТІВ У ВИЩИХ
НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДАХ УКРАЇНИ**